MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Samenwerken in de OR

Workshop · MZ SW Congres ‘Zelf aan het stuur’

Utrecht · donderdag 29 oktober 2026

Jolanda Kirpensteijn · Komeet

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Waar draait het vandaag om?

Hoe kunnen we elkaar beter begrijpen en ondersteunen, zodat iedereen mee kan doen met het OR-werk?

MZSW Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

DOELEN

Wat willen we bereiken?

1

Je thuis voelen is de basis

Ervaren dat mensen verschillende manieren hebben om informatie te begrijpen.

2

Oefenen met upchunken, downchunken een zijstap maken en parkeren.

Zo houd je de lijn vast in het gesprek.

3

Inspiratie uit de praktijk

Van gasten én van andere OR-leden.

4

Best practices

Om mee te nemen naar je eigen OR.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

STARTER

Hands up!

1. **Wie heeft weleens een OR-stuk gelezen en gedacht: ik snap eigenlijk niet wat hier staat?**

2. **Wie heeft weleens tijdens een vergadering gedacht: wacht even, hier loopt alles door elkaar?**

3. **Wie heeft weleens achteraf gedacht: ik had eigenlijk (nog) een vraag willen stellen?**

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Wat zou jij willen verbeteren?

…aan de samenwerking tussen OR-leden?

1

Denk even na

Eerst voor jezelf. Wat zou je willen verbeteren?

2

Buzz met iemand die je nog niet kent

Deel je antwoord in tweetallen.

3

We verzamelen enkele antwoorden

Nog geen oplossingen. Die komen later.

Denk aan lastige momenten

Stukken lezen, gesprekken volgen, de sfeer verbeteren,vragen stellen of het werk verdelen.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

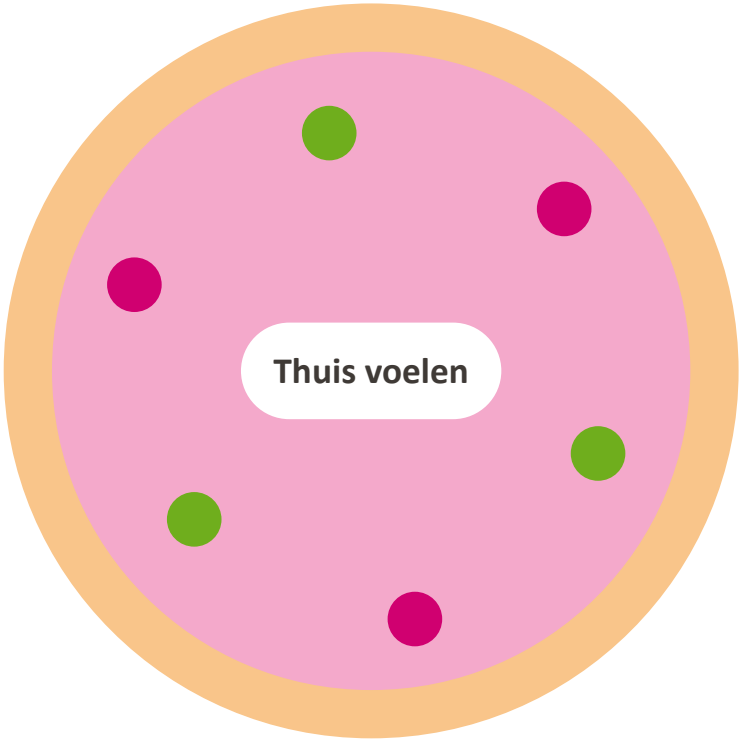
SAMENWERKEN: WEES NIEUWSGIERIG NAAR DE ANDER

Het geheim van de beste pizza is ‘die bodem…’

Thuis voelen is de start
Dat is de basis waar alles op rust.

Hoe zorg je dat het prettig is?

Wees nieuwsgierig naar de ander
Vraag wat iemand nodig heeft.

De bodem van de samenwerking

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

SAMENWERKEN: WEES NIEUWSGIERIG NAAR DE ANDER

We begrijpen informatie verschillend

Mensen hebben voorkeursstijlen

In bepaalde situaties verschillen we in hoe we communiceren en informatie begrijpen.

Vraag wat iemand nodig heeft

Als je weet wat een ander helpt kun je regie nemen

Maak het bespreekbaar

Aanspreken en jezelf laten aanspreken.

Het mengpaneel in je hoofd

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

COMMUNICEREN

IEDEREEN VERWERKT ANDERS

Dezelfde woorden komen bij de één anders aan dan bij de ander.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Zo wordt informatie jouw gedrag

Wat er gebeurt
Alles om je heen

→

Filters
Je merkt maar een deel op

→

Wereldbeeld
Ervaringen, normen, waarden

→

Gevoel
In je hoofd en je lijf

→

Gedrag
Wat je zegt en doet

Het groene stuk gebeurt in jouw hoofd. Dat is bij iedereen anders.

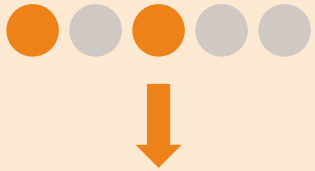
MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Zelfde situatie, ander resultaat

De chef zegt: **“Dat kan beter.”**

Persoon A

Dit valt op:

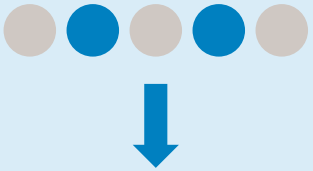

“Kritiek!”

Ik word stil

Persoon B

Dit valt op:

“Een tip!”

Ik ga aan de slag

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Waar let jij op?

Groot plaatje of details?
Groot plaatje – Details

Vroeger, nu of straks?
Vroeger – Nu – Straks

Zien, horen of voelen?
Zien – Horen – Voelen

Waar ligt je aandacht?
Mensen – Dingen – Plannen

Wat drijft je?
Naar iets toe – Van iets weg

Hoe kies je?
Opties – Vaste stappen

Wie bepaalt wat goed is?
Ikzelf – Anderen

Waar let je op bij vergelijken?
Overeenkomsten – Verschillen

Tempo?
Snel-Langzaam

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

PRAKTIJKERVARINGEN DELEN

Wat helpt in de praktijk?

Wat wilden jullie verbeteren?

Wat hebben jullie samen gedaan?

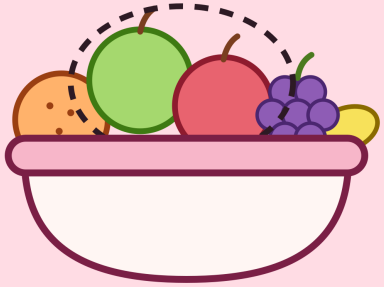
Wat hielp daadwerkelijk in die situatie?

Wat heb je hiervan geleerd over samenwerken?

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

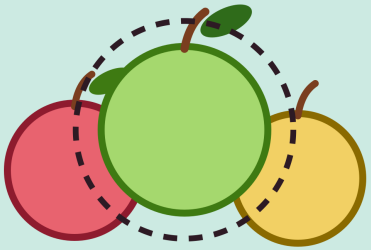
DE FRUITSCHAAL

Hoe houden we hetzelfde onderwerp vast?

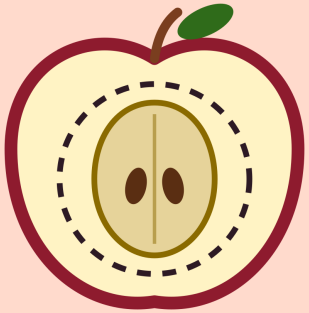
1 · De fruitschaal
Het grote onderwerp

Hoe kunnen we elkaar beter ondersteunen bij het OR-werk?

2 · Een soort fruit
Een deelonderwerp

De voorbereiding van de vergadering

3 · Een stuk fruit
Een concreet voorbeeld

Een OR-lid begrijpt een vergaderstuk niet

Het doel is niet om details te vermijden, maar om samen te bepalen waarover je praat.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Up, down en een zijstap parkeren

“Ik wil een hond.”

Upchunken
Naar het grotere geheel

B: “Waarom wil je een hond?”

A: “Omdat ik graag gezelschap wil.”

Van een concreet voorbeeld naar het achterliggende doel.

Downchunken
Concreter maken

B: “Wat voor hond wil je?”

A: “Een kleine hond, bijvoorbeeld een teckel.”

Van een algemeen idee naar een concreet voorbeeld.

Zijstap / parkeren
Erkennen, dan terug

A: “Mijn buurman heeft een leuke kat!”

B: “Leuk! Zullen we eerst even bij de hond blijven? Dan kunnen we het daarna over katten hebben.”

Je erkent de zijstap, maar houdt het gesprek bij het onderwerp.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Oefen drie reacties

“Ik wil op vakantie.”

Up

Waarom of waartoe?

“Wat betekent vakantie voor je”

Van een concreet voorbeeld naar het achterliggende doel.

Down

Wat precies of bijvoorbeeld?

“Waar wil je naartoe?”

Van een algemeen idee naar een concreet voorbeeld.

Parkeren

Erkennen en terug naar het onderwerp

“Dat is een ander onderwerp. Zullen we eerst de vakantie bespreken?”

Je erkent de zijstap, maar houdt het gesprek bij het onderwerp.

“De reiskostenvergoeding moet omhoog.” Up- en downchunken en parkeren.

MZSW Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

GROEPSOPDRACHT

Hoe kunnen we elkaar ondersteunen?

Gebruik de start-inventarisatie om oplossingen te bedenken

Vóór de vergadering

- Wat helpt om stukken te begrijpen?

Tijdens de vergadering

- Hoe gaan we om met verschillende gesprekstempo's en details?

Na de vergadering

- Hoe bespreken we wat de volgende keer beter kan?

Welke goede voorbeelden bestaan er al?
Noem niet alleen problemen, zoek vooral naar wat helpt.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

GROEPSOPDRACHT

Wat komt er op de flipover?

1 **Startvragen en oplossingen**

Gebruik de startwensen en geef oplossingen.

2 **Gouden tips!**

Wat doen jullie in de praktijk dat goed werkt? Wat zou iemand uit een andere OR hier van kunnen leren?

3 **Nog meer oplossingen**

Welke andere oplossingen kunnen jullie nog meer bedenken?

Schrijf zowel bestaande goede voorbeelden als nieuwe ideeën op.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Onze best practices

Elke groep deelt twee voorbeelden.

Een aanpak die al wordt gebruikt
Iets wat al goed werkt.

Een nieuw idee
Iets wat jullie willen uitproberen.

Na elk voorbeeld vragen we

“Waarom helpt dit?”

“In welke andere situatie is dit ook bruikbaar?”

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

OOGST

Ideeën om elkaar te helpen in het OR-werk

1. **Voorbereiden en stukken begrijpen**

2. **Samenwerken tijdens de vergadering**

3. **Afspraken begrijpen en in contact met collega's gebruiken**

Het doel is niet om één werkwijze voor alle OR'en te vinden, maar om ideeën te zien die je kunt aanpassen aan jullie eigen situatie.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Wat neem je mee?

Een idee dat ik wil onthouden of uitproberen in mijn eigen OR is …

Kies één idee

Dat je waardevol vindt.

Foto van de oogst

We leggen de best practices vast om mee te nemen.

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

De oogst

Beter samenwerken in de OR?

Ruimte geven Communicatie **Respect**

Vertrouwen i.p.v. slechte bedoelingen vermoeden

Saamhorigheid Gelijkwaardigheid **Niet invullen**

Afspraken nakomen **Eerlijke taakverdeling** Onzekerheid

Geen aannames Tot de kern komen Inhoudelijk helder

Tijd gunnen Niet alleen voor jezelf in de OR, verdiep je ook in anderen

Schuldgevoel OR-werk Stukken lezen en op tijd Elkaar vinden buiten vergadering

Oplossingen uit de praktijk

Ruimte geven voor ieders zegje **Betere communicatie**

Eerlijke taakverdeling **Iedereen gelijkwaardig** Samenwerken

Korte zinnen Hulp vragen waar nodig Uitnodigen, niet opjagen

Uit laten praten Tijdslimiet per agendapunt Jip-en-Janneke-taal Maatwerk leveren

Bij het onderwerp blijven OR-app om info te delen Kwaliteiten van iedereen benutten

Inzet van alle OR-leden Werkgroep voor agendapunten Iemand in zijn kracht zetten

Eerst de mensen aan het woord die het minst zeggen Voorzitter helpt en stuurt

Vooraf overleg en stukken doorlezen Vragen of je de taak wilt doen

Juiste manier van infoverstrekking Moeilijke woorden in makkelijke taal

Beter uitleggen bij onbegrip Na vergadering blijven zitten en bespreken

Signalen delen uit de achterban Duidelijke grenzen van het proces Betreft dit meerdere mensen?

Je thuis voelen in de OR

Elkaar leren kennen **Jezelf zijn**

Respect geven **Humor** **Accepteer elkaar**

Ruimte geven Gelijkwaardigheid Durf te praten

Domme vragen bestaan niet Zeg hoe je je voelt

Positieve feedback Iedereen betrekken

Zelfvertrouwen: je bent gekozen Je hoeft niet alles te weten

Samen cursus, uitje, teambuilding Voorspelbaar Initiatief

Aanspreken en je laten aanspreken Stem in je hoofd: "mag ik het vragen?"

MZSW | Medezeggenschap Sociale Werkgelegenheid

Bedankt!

Samen sterker in de OR. Veel succes met het uitproberen van jullie ideeën!

Meer informatie?
Jolanda Kirpensteijn ·
jolanda@komeet.pro